

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/121/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714212784
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6714212784.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľky: N. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. C. XXX, XXX XX M. H., štátna občianka SR, proti odporcovi: A. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. C. XXX, XXX XX M. H., štátny občan SR, o určenie výživného na manželku, na odvolanie odporcu zo dňa 05. 01. 2015 proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 10C/133/2014-40 zo dňa 05. 11. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky sumou 100 € mesačne, počnúc dňom 02. 09. 2014 a to tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je odporca povinný poukazovať k rukám navrhovateľky vždy do 25-teho dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje.

Zmeškané výživné za obdobie od 02. 09. 2014 do 30. 11. 2014 vo výške 296,67 € bol odporca zaviazaný platiť v splátkach spolu s bežným výživným po 20 € mesačne s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celý dlh.

V prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý a navrhovateľke právo na náhradu trov konania nebolo priznané.

Odporca bol zaviazaný zaplatiť súdny poplatok v sume 72 € v lehote do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a to na účet Okresného súdu Zvolen.

V dôvodoch svojho rozhodnutia súd uviedol: „Dňa 02.09.2014 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľky zo dňa 28.08.2014, ktorým žiadala, aby súd zaviazal odporcu prispievať na jej výživu výživným vo výške 140 € mesačne počnúc dňom 1.9.2014 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Taktiež žiadala zaviazat' odporcu nahradiť jej trovy konania.

Svoj návrh zdôvodnila tým, že dňa 25.8.1999 uzavrela s odporcom manželstvo, z ktorého sa dňa 9.2.2004 narodil syn A.. V súčasnosti je evidovaná na úrade práce a je dlhodobo práceneschopná. Jej mesačný príjem pozostáva zo sumy 18,39 € a rodinné prídavky na maloletého poberá odporca. Odporca po predchádzajúcich nezhodách medzi nimi vyplývajúcich z toho, že nadviazal známost' s inou ženou opustil začiatkom júla 2014 ich spoločnú domácnosť, odvtedy chodí len pozerať sporadicky syna. Odporca má žiť s novou priateľkou a jej na výživu už dlhšie obdobie nič neprispieva. Len na základe vlastného uváženia asi 2 krát do mesiaca urobí nákup za cca 20 €, ktorý donesie a zároveň príde pozrieť syna. Odporca si je vedomý, že jej zdravotný stav potrebuje diétne stravovanie, ktoré nevie dodržiavať. Rodinné prídavky si ponecháva naďalej s odpoveďou, že im zato robí nákup. Na dieťa neprispieva nič. Odporca pracuje vo XXX-XXX ako sanitár v NRC E. s mesačným zárobkom cca 380-400 € a zároveň je živnostníkom kde má priemerný príjem cca 500-800 €. Odporca platí nájomné za byt, elektrinu, vodu a telefón. Ona sa stará o maloletého syna.

Dňa 17.10.2014 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie odporcu zo dňa 16.10.2014, v ktorom žiadal aby súd návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietol z dôvodu, že navrhovateľka dlhodobo nepracuje a nikdy sa nesnažila nájsť si riadne a primerané zamestnanie, pričom sa odvolávala na svoj zdravotný stav, ktorý jej to nemá umožňovať. Je síce pravdou, že navrhovateľka trpí cukrovkou, avšak toto ochorenie nebráni nájsť si primerané zamestnanie, pretože zatiaľ nie je ani na trvalom, ani na čiastočnom invalidnom dôchodku. Ide o skôr o zneužívanie tohto ochorenia k tomu, aby si vynútila manželské výživné, pretože s ňou nebýva v spoločnej domácnosti a medzi účastníkmi existujú v súčasnosti nezhody v takom rozsahu, že spolunažívanie už nie je dlhodobo možné. Súčasne poukázal nato, že navrhovateľka podala dňa 9.9.2014 návrh na rozvod manželstva. Odporca tiež poukázal na skutočnosť, že z jeho príjmu boli doposiaľ platené všetky náklady na domácnosť a to nielen nájomné, elektrická energia, telefón a voda, ale aj potraviny a základné potreby pre domácnosť. Sama navrhovateľka uvádza, že jej jediným pravidelným mesačným príjmom je peňažný príspevok ÚPSVaK na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie vo výške 18,39 € z čoho vyplýva, že financovanie celého chodu domácnosti spočívalo na ňom. On má mesačný príjem cca 460 € mesačne, pričom mu zamestnávateľ zráža zo mzdy na základe súdnych rozhodnutí a notárskych exekučných zápisníc čiastku cca 200 € za poskytnuté a nesplácané pôžičky, z ktorých boli financované potreby pre domácnosť. Odporca upozornil aj nato, že už nevykonáva podnikateľskú činnosť, ktorú ukončil z dôvodu jej nerentability a neefektívnosti, takže okrem mzdy nemá iný príjem.

Súd nariadil vo veci pojednávanie na deň 5.11.2014 s tým, že na pojednávanie sa dostavila navrhovateľka aj odporca, pričom obaja mali doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Súd vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, a tiež na pojednávaní vykonal listinné dôkazy, ktoré predložili účastníci v priebehu konania, resp. ktoré si vyžiadal súd z úradnej moci a to: sobášny list zo dňa 30.9.1999 z čl.5, správu ÚPSVaR Zvolen zo dňa 11.9.2014 z čl.20-21, správu NRC E. zo dňa 16.9.2014 z čl.22-23, správu ÚPSVaR Zvolen zo dňa 12.9.2014 z čl.25, správu ÚPSVaR Zvolen zo dňa 18.9.2014 z čl.26, správu Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen z čl.27, správu ÚPSVaR Zvolen zo dňa 12.9.2014 z čl.28, správu Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 22.9.2014 z čl.29, správu obce Breziny zo dňa 3.10.2014 z čl.30, výpis zo živnostenského registra na obchodné meno A. E., IČO: 43 259 022 z čl.35, potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti zo dňa 2.9.2013 z čl.36 a oboznámil sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 12P 31/2014, pričom zistil tento skutkový stav.

Zo sobášneho listu účastníkov zo dňa 30.9.1999 mal súd preukázané, že títo uzavreli manželstvo dňa W. v Q..

Zo správy ÚPSVaR Zvolen, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností zo dňa 11.9.2014 súd zistil, že navrhovateľke je poskytovaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie od 1.6.2008 doteraz vo výške 18,39€ mesačne. Zo správy ÚPSVaR Zvolen, oddelenie sprostredkovania a poradenstva zo dňa 12.9.2014 ako i zo správy ÚPSVaR Zvolen, oddelenie pomoci v hmotnej núdzi zo dňa 18.9.2014 súd zistil, že navrhovateľka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.3.2007 a evidencia stále trvá s tým, že pred evidenciou nemala zamestnávateľa, bola dobrovoľne nezamestnaná. Navrhovateľka nie je v evidencii poberateľov pomoci v hmotnej núdzi.

Zo správy ÚPSVaR Zvolen, oddelenie štátnych sociálnych dávok zo dňa 12.9.2014 súd zistil, že navrhovateľke v súčasnosti nie sú vyplácané žiadne štátne sociálne dávky.

Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Zvolen zo dňa 22.9.2014 súd zistil, že navrhovateľka nie je v súčasnosti evidovaná v registri poisťencov Sociálnej poisťovne a posledná registrácia bola v roku 2007. Dotyčná nepoberá žiadnu dávku vyplácanú sociálnou poisťovňou.

Z potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti občana/uchádzača o zamestnanie súd zistil, že sa týka navrhovateľky, je tu uvedená diagnóza číslom podľa MKCH: E10.60 s tým, že je neschopná práce od 1.9.2013, deň vystavenia potvrdenia o dočasnej PN 2.9.2013 Z.. A. C., všeobecným lekárom. V kolónke trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti (potvrdiť vždy k poslednému dňu v mesiaci) je uvedené PN trvá, dátumy 30.9.2013, 19.11.2013, 21.1.2014, 24.3.2014, 30.7.2014, 27.5.2014 a 1.10.2014.

Zo správy obce C. zo dňa 3.10.2014 súd zistil, že účastníci konania bývajú v prenajatom obecnom byte v obci C. so svojim maloletým synom A. E., nar. X.X.XXXX a v mieste trvalého bydliska užívajú dobrej povesti. Ich vystupovanie na verejnosti je slušné. Navrhovateľka je nezamestnaná, v obci C. nemajú žiaden nehnuteľný majetok, používajú staršie osobné motorové vozidlo. O ich majetkových pomeroch im nie je viac známe. Správu podal X. U., starosta obce.

Zo správy Národného rehabilitačného centra E. zo dňa 16.9.2014 súd zistil, že odporca dosiahol za obdobie od septembra 2013 do augusta 2014 celkovú čistú mzdu vo výške 5.615,64 €. Pracovný pomer vznikol odporcovi v tejto organizácii 15.9.2008 s tým, že v tejto organizácii pracuje ako sanitár, do práce dochádza podľa vypracovaného rozpisu služieb bez absencií, pracovné povinnosti si plní zodpovedne, má pozitívny prístup k pacientom i k spolupracovníkom, je komunikatívny a spoločenský. Počas trvania pracovného pomeru v ich zariadení nebolo potrebné riešiť žiadne pochybenia v práci. V súčasnosti si v rámci osobného voľna dopĺňa vzdelanie štúdiom na strednej zdravotníckej škole.

Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen zo dňa 16.9.2014 súd zistil, že odporca v podanom daňovom priznaní typ B za zdaňovacie obdobie 2013 zo dňa 28.3.2014 uviedol príjmy podľa § 5- zo zamestnania vo výške 6.217,51 €, príjmy podľa § 6- príjmy zo živnosti 3.912 €, výdavky podľa § 6- výdavky zo živnosti 1.564,80 €, základ dane 7.731,85 €, daň (daňová povinnosť) 49,39 €, nárok na daňový bonus 254,64 €).

Z výpisu zo živnostenského registra SR na internete zo dňa 4.11.2014 vedeného Okresným úradom Zvolen súd zistil, že je tu registrovaný podnikateľský subjekt pod obchodným menom A. E., IČO: 43 259 022, miesto podnikania 962 61 Breziny 136 s tým, že podnikateľský subjekt ukončil svoju činnosť k 16.10.2014.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 12P 31/2014 súd zistil, že v tomto konaní bol podaný návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva, v ktorom ako navrhovateľka vystupuje X.I.XXXX. E.ová, nar. XX.X.XXXX, ako odporca A. Kizek, nar. XX.X.XXXX. Vo veci je nariadený termín pojednávania na deň 9.1.2015. Návrh bol podaný na tunajší súd dňa 9.9.2014.

Z výsluchu navrhovateľky na pojednávaní súd zistil, že odporca sa odsťahoval z bytu v mesiaci september 2014. Nepripieva na stravu, na domácnosť, na lieky a ďalšie veci. Naposledy urobil nákup v mesiaci august asi v hodnote 20 € a v tom mesiaci jej poskytol aj finančný príspevok v hotovosti 20 €. Od 1.9.2014 jej raz poskytol rodinné prídavky na dieťa, ktoré poberal on, v mesiaci september a október zaplatil stravu pre maloletého syna vo výške 24 €, za mesiac september a október uhradil nájom za byt vo výške 120 €, elektrinu a vodu už za tieto mesiace neuhradil rovnako ako telefóny. Ešte v mesiaci september a október zaplatil synovi dochádzku do školy vo výške 20 €. Jej príjmy pozostávajú len z príspevku na diétne stravovanie vo výške 18,39 €, ďalšie príjmy nemá, je evidovaná ako nezamestnaná, momentálne na PN. Nárok na sociálne dávky jej nevznikol, pretože s manželom prekračovali životné minimum a on bol ešte aj živnostník. Prídavky na dieťa poberal doteraz odporca, tento mesiac je otázný už si to prehlásila na seba, ale nevedela či to vyplatia už jej alebo ešte odporcovi. Na otázku súdu, z akého dôvodu je na PN uviedla, že je diabetička s komplikáciami. Pokiaľ ide o jej výdavky uviedla, že ich má na lieky asi 100 € mesačne, konkrétne na Detralex, Tiogant, Lirika, inzulín s príslušenstvom, dezinfekcie, tampóny, Kvarelin, Acidokyselina s tým, že tieto lieky momentálne neužíva, pretože sú to síce lieky na predpis ale sú tam doplatky na ne a nemá v súčasnosti peňažné prostriedky na ich zakúpenie. Platí poplatky aj za vyšetrenia, nejedná sa o poplatky, ktoré sa platia za vyšetrenia na konkrétny čas, ale aby sa vôbec dostala na termín na vyšetrenie. Niektoré sa platia ročne, niektoré individuálne za jednotlivé vyšetrenia. Ďalšie výdavky má na nájom 120 €, voda 100 € spolu s elektrickou mesačne všetko, telefón s internetom 60 € s tým, že sa jedná o dva telefóny, ktoré boli uzavreté na jej meno, jeden jej odporca teraz vrátil, ale nie je možné ho vypovedať, pretože sú tam zmluvné pokuty. Výdavky na bežné ako i diétne stravovanie sú 100 € mesačne, výlučne na ňu, plus oblečenie, plus hygienické potreby 40 €. Práčku s chladničkou, televízorom a počítačom si odporca odsťahoval a je otázný, či si tieto bude musieť zakúpiť a s tým bude mať spojené zvýšené ďalšie výdavky. Odporca nepripieva na výživu maloletého, pričom ona si návrh na určenie výživného nepodala, mala zato, že táto otázka sa bude riešiť v rámci rozvodového konania. Poprela, že by jej odporca prispel v mesiaci september sumou 20 € na lieky, bolo to len v mesiaci august, o čom má aj doklad, keby prispel aj v septembri bol by na to tiež vystavený doklad. Tiež uviedla, že na PN je prerušované od roku 2007, čiastočný invalidný dôchodok si nevybavila z dôvodu, že sú tam potrebné ďalšie vyšetrenia, na ktoré nemá peniaze a na niektoré vyšetrenia sa čaká aj pol roka a v tom čase sú niekedy už tie prvé vyšetrenia neaktuálne. Potvrdila, že má priateľa, ale nežijú spoločne, on má svoj byt na E., prispieva jej na stravu, pretože to nemá z čoho platiť. K priateľovi odišla z dôvodu, že odporca ich doma týral psychicky tým, že im každý deň pripomínal z koho peňazí žijú.

Z výsluchu odporcu na pojednávaní súd zistil, že s návrhom nesúhlasí, keďže podľa jeho názoru by si navrhovateľka mohla zvýšiť svoje príjmy prácou, o ktorú však nikdy nemala záujem. Keď niekde začala pracovať, tak to bolo vždy iba na krátko s tým, že sa jej veľmi rýchlo zbavili, naposledy na jeho naliehanie sa zamestnala v stavebninách ako predavačka, avšak ani o túto prácu nejavila žiaden záujem, čo mal písomne potvrdené aj od majiteľky firmy. On má v súčasnosti príjem v čistom cca 430-450 € mesačne,

okrem toho mal príjmy zo živnosti mesačne v čistom cca 200-300 € v tomto roku. Naposledy pracoval na živnosť v septembri 2014, ale keďže už bolo málo roboty, tak živnosť zrušil. V súčasnosti žije v záhradnej chatke, kde má výdavky na energie cca 100 € mesačne (elektrika plus voda). Okrem toho mu z platu strhávajú na exekúcie asi 200 € mesačne. Na otázku súdu, načo boli tieto úvery, resp. pôžičky zobraté uviedol, že 2 krát sa brala pôžička na vyplatenie nedoplatku za elektriku, jeden krát pôžička na tovar, keďže mal chovprodukt a ešte sa zakupovali nejaké spotrebiče do domácnosti. Má výdavky na stravu 50 € mesačne, mobil 40 € mesačne, cesta do zamestnania zo Sekiera na E. 40 € mesačne, pričom dochádza autom. Poprel, že by neprispieval synovi, keďže okrem toho čo uviedla navrhovateľka mu každý týždeň dal 8 až 10 € do ruky, keď dochádzal do školy. On ho vyzdvihoval na stanici a vozil do školy na Západ. Ešte mu v mesiaci september zakúpil školské potreby asi v hodnote 20 € (zošity, pravítka atď.) a navrhovateľke ešte v septembri 2014 dal v hotovosti sumu 20 € na lieky. Trval na tom, že PN navrhovateľky je cielená, aby sa nemusela zamestnať. Uviedol, že nie je pravdivé jej vyjadrenie, že nemala peniaze na dokončenie vyšetrenia jej zdravotného stavu za účelom vybavenia si invalidného dôchodku, pretože tieto mala kompletne, bola aj pred komisiou, ktorá to riešila, avšak dala jej málo percent, resp. bodov. Potvrdil, že nevie preukázať vyplatenú sumu 20 € v mesiaci september na lieky, pretože jej to dával na stanici a myslel si, že to nebude popierať. Čo sa týka zrušenej živnosti potvrdil, že bola zrušená k 16.10.2014, čakal do poslednej chvíle, či sa neobjaví ešte nejaká zákazka, ale vlastne ani nebol veľmi schopný pracovať, lebo na tom nebol psychicky dobre, pretože byť neopustil celkom dobrovoľne, čo však tiež nevedel preukázať. Dôvodom na opustenie spoločnej domácnosti malo byť to, že navrhovateľka žije s priateľom.

Podľa § 71 ods.1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 160 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „ O.s.p.“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že návrh navrhovateľky je čiastočne dôvodný.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že účastníci konania v čase podania návrhu, ako aj v čase vyhlásenia rozsudku boli manželmi, t.j. prvá podmienka na vyhovie podaného návrhu bola splnená. Taktiež mal súd preukázané, že účastníci nežijú v spoločnej domácnosti a v zásade spoločne nehospodária. V rámci prípravy pojednávania si súd obstaral potrebné podklady pre vyslovenie záveru ohľadne životnej úrovne oboch manželov, t.j. ich osobných, príjmových a ďalších majetkových pomerov, výdavkov a iných skutočností potrebných pre posúdenie zákonných kritérií. Na základe vykonaného dokazovania mal súd následne preukázané, že navrhovateľka v súčasnosti, resp. v rozhodnom čase odkedy si uplatňuje nárok na manželské výživné poberá len sociálnu dávku-peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie mesačne vo výške 18,39 € a od mesiaca november by mala začať poberať rodinné prídavky na maloleté dieťa. Pokiaľ ide o odporcu tam mal súd preukázané z potvrdenia o príjme odporcu, od jeho zamestnávateľa, že jeho čistá priemerná mesačná mzda za obdobie posledných 12 mesiacov bola vo výške 467,97 € s tým, že u tohto zamestnávateľa bol vyplácaný aj daňový bonus na maloleté dieťa vo výške 21,41 € mesačne. Z predmetného potvrdenia o príjme súd aj zistil, že z titulu výkonu rozhodnutí bola odporcovi za posledných 12 mesiacov zrazená spolu suma 2.379,76 €. Z uvedeného mal súd preukázané tvrdenie odporcu, že mu z platu strhávajú na rôzne exekúcie sumu asi 200 € mesačne (2379,76 € :12 mesiacov = 198,31 €). Pritom podľa

vyjadrenia odporcu tieto úvery, resp. pôžičky boli zobraté pre účely rodiny (výplata nedoplatkov za elektrinu, nákup elektrospotrebičov do domácnosti) s výnimkou pôžičky na tovar v rámci jeho podnikania pre nákup tovaru v chovproduktoch. Túto skutočnosť však súd vyhodnotil v tom zmysle, že príjem z podnikateľskej činnosti odporcu bol tiež príjmom do domácnosti odporcu. Zo správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen súd zároveň zistil, že v roku 2013 mal priemerný mesačný príjem zo živností 195,60€ (príjmy zo živnosti -výdavky zo živnosti= 2347,20 € : 12 mesiacov). Taktiež z výsluchu samotného odporcu na pojednávaní zistil, že aj v roku 2014 mal príjmy zo živností mesačne v čistom cca 200-300 € s tým, že naposledy pracoval na živnosť v septembri 2014. Zároveň sa však vyjadril, že bolo málo roboty, a preto živnosť zrušil ku dňu 16.10.2014. Ako dôvod zrušenia živnosti uviedol aj to, že nebol na tom psychicky dobre, a preto nebol veľmi schopný pracovať. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že životná úroveň odporcu ako manžela navrhovateľky je vyššia ako jej životná úroveň, keď navyše sa navrhovateľka stará o ich spoločné maloleté dieťa. Pri posudzovaní životnej úrovne oboch účastníkov súd okrem ich príjmov, výdavkov, rozsahu starostlivosti o spoločné dieťa prihliadol aj na konkrétnu mieru potrieb danú ich povahou práce, najmä u odporcu výdavkami na dochádzanie do zamestnania, ako i spôsobom života a v neposlednom rade zdravotným stavom účastníkov, predovšetkým na strane navrhovateľky, ktorá má zvýšené výdavky na lieky, ktoré musí pravidelne užívať. Súd následne vychádzajúc zo záveru, že životná úroveň účastníkov ako manželov nie je rovnaká, určil výšku výživného, ktorou je odporca povinný prispievať navrhovateľke a túto vzhľadom na schopnosti a možnosti povinného, teda odporcu, ako i na odôvodnené potreby navrhovateľky ako oprávnenej určil na sumu 100 € mesačne, keď súd zobral do úvahy pri určení jej výšky fakt, že čiastočne si odporca vyživovací povinnosť voči manželke, plní dobrovoľne, keďže uhrádza nájom za byt, v ktorom žije navrhovateľka so synom mesačne vo výške 120 €. Tú skutočnosť, že odporca ukončil svoju podnikateľskú činnosť, súd vyhodnotil v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Zákona o rodine tak, že sa tento vzdal bez dôležitého dôvodu nejakého zárobku, keďže tak v roku 2013 ako i v roku 2014 mal odporca príjem z tejto živnosti vo výške 200-300 € mesačne v čistom, pričom živnosť vykonával reálne až do septembra 2014, a tvrdenia, že živnosť prestal vykonávať z dôvodu nedostatku zákazok, resp. svojho zlého zdravotného stavu nijakým spôsobom nepreukázal. Naopak, pokiaľ ide o navrhovateľku tam mal súd preukázané, že táto je v súčasnej dobe na dlhodobej PN, v dôsledku čoho nie je možné aby si zvýšila svoje príjmy nejakou zárobkovou činnosťou s tým, že pokiaľ ide o námietku odporcu o účelovosti tejto práceneschopnosti súd k tomu na okraj uvádza, že v tomto konaní nebol oprávnený preskúmať zdravotný stav navrhovateľky v tom zmysle, či je trvanie práceneschopnosti dôvodné. V tejto súvislosti súd ani nepripustil návrh odporcu na doplnenie dokazovania vyžiadanim si vyjadrenia z fy OTRISTAV s.r.o., ktorým mal byť preukázaný nezaujem navrhovateľky vykonávať nejakú prácu, keďže za situácie trvania PN navrhovateľky by bol takýto dôkaz právne irelevantný.

Súd vzhľadom k uvedeným skutočnostiam návrhu navrhovateľky vyhovel čiastočne, pokiaľ ide o sumu, ktorú žiadala navrhovateľka priznať a v prevyšujúcej časti súd návrh zamietol, rovnako súd priznal výživné až od podania návrhu, t.j. od 2.9.2014 v zmysle vyššie citovaného Zákona o rodine a nie počnúc dňom 1.9.2014 tak ako to žiadala navrhovateľka, a preto návrh navrhovateľky aj pokiaľ ide o rozhodné obdobie v prevyšujúcej časti zamietol. Zameškané výživné za pomernú časť mesiaca september 2014 a za mesiace október a november 2014 zaviazal odporcu splácať v splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok po 20 € mesačne, nakoľko súd zastáva názor, že vzhľadom na finančnú situáciu odporcu nie je tento schopný zaplatiť zameškané výživné naraz, resp. vo vyšších splátkach.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods.2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo, v spojení s ustanovením § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p., podľa ktorého o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Pomer úspechu, resp. neúspechu v konaní svedčil v prospech navrhovateľky a táto by v zásade mala nárok na čiastočnú náhradu trov konania s tým, že v návrhu žiadala, aby súd zaviazal odporcu nahradiť jej aj trovy konania, ktoré však nijakým spôsobom nešpecifikovala a nevyčíslila, a ani zo súdneho spisu nevyplývalo, že by jej boli nejaké trovy konania vznikli, keďže od platenia súdneho poplatku bola zo zákona oslobodená, preto súd rozhodol tak, že jej právo na náhradu trov konania nepriznal.

Podľa § 4 ods.2 písm.e) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „ zákon o súdnych poplatkoch“) od poplatku je oslobodený navrhovateľ v konaní o

určenie výživného, ako aj v konaní o jeho zvýšení a v konaní o uznaní alebo vyhlásení vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia o výživnom.

Podľa § 2 ods.2 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Podľa § 7 ods.1 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch pri percentuálnej sadzbe je základom poplatku cena predmetu poplatkového úkonu.

Podľa § 7 ods.5 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch, ak ide o opakujúce sa plnenie na neurčitý čas, na dobu života alebo na čas dlhší ako 3 roky, za cenu plnenia sa považuje 3-násobok ceny ročného plnenia, ak nie je ustanovené inak.

Podľa prílohy zákona o súdnych poplatkoch -sadzobník súdnych poplatkov I-poplatky vyberané v Občianskom súdnom konaní, položka 8 písm.a) z návrhu na určenie výživného medzi manželmi, príspevku na výživu rozvedeného manžela, vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými a v návrhu o ich zvýšenie 2% z ceny predmetu, najmenej 16,50 €. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd zaviazal odporcu zaplatiť na účet Okresného súdu Zvolen súdny poplatok vo výške 72 € s poukazom na pomer úspechu účastníkov v konaní“.

Odporca podal proti rozsudku odvolanie. Zdôraznil, že navrhovateľka nie je na trvalom ani čiastočnom invalidnom dôchodku. Jej ochorenie nebráni v tom, aby pracovala. Môže sa živiť prácou, ale nechce, čo vie potvrdiť vyjadrením z pracovného konkurzu, ktorého sa navrhovateľka zúčastnila. Ide skôr o zneužívanie ochorenia, aby si vynútila manželské výživné. On je zamestnaný v NRC E. a jeho mzda je približne 460 € netto. Je mu z toho zrážané 180 až 200 € na spoločné exekúcie. Nemá žiadny iný príjem. Živnosť ukončil z dôvodu neefektívnosti a nerentability. Kým sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti hradil nájomné, energiu, synovi obedy v škole a dopravu do školy a späť. Synovi prispieval 8 až 10 € týždenne. V súčasnosti má čistý príjem približne 260 €. Mesačne si hradí bývanie za 100 €, stravu približne 50 €, doprava do práce približne 40 €, príspevok na výživu syna 30 €.

Naproti tomu navrhovateľka žije s priateľom v jednej domácnosti, ktorý jej finančne prispieva a žila s ním aj pred podaním návrhu o manželské výživné.

Zdôraznil, že v súčasnosti mu nevychádza uhrádzať navrhovateľke 100 € mesačne, lebo po odrátaní exekúcií a odrátaní výživného pre navrhovateľku by bol jeho čistý príjem menší ako životné minimum.

K odvolaniu sa vyjadrila navrhovateľka. Tvrdila, že vyjadrenia odporcu nie sú pravdivé. Má cukrovku a musí používať inzulínovú pumpu. Je evidovaná na ÚPSVaR vo Zvolene, ale nakoľko bol bývalý manžel samostatne zárobkovo činná osoba, nemala počas trvania manželstva nárok na žiadnu dávku. Výživné preto žiadala iba od 01. 09. 2014 aj napriek tomu, že spoločnú domácnosť opustil už skôr a nepodieľal sa na financovaní spoločnej domácnosti. Tvrdenie o príjme odporcu je zmätočné, pretože exekúcie sa do príjmu započítavajú.

Navrhla, aby súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP.

Odvolací súd vo vlastnej réžii zistil, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom č. k.12P/31/14-76, pričom rozsudok o rozvode nadobudol právoplatnosť dňa XX. XX. XXXX.

Táto skutočnosť je pre rozhodovanie o manželskom výživnom do budúcnosti dôležitá, čo bol aj jeden z dôvodov, pre ktorý bol rozsudok okresného súdu zrušený.

Odporca naviac tvrdí, že navrhovateľka si prostriedky na obživu môže zaobstarávať aj vlastnou prácou, čo môže dokázať vyjadrením z pracovného konkurzu. Toto vyjadrenie však v spisovom materiáli založené nie je. Odporca však tvrdil, že toto potvrdenie prikladá v prílohe.

Pre rozhodnutie o manželskom výživnom je dôležité nie len to, či sa vyhýba práci odporca (napr. zrušením živnosti), ale aj navrhovateľka, ktorá eventuálne má využívať svoju chorobu ako dôkaz, že pracovať nemôže. Je teda potrebné preveriť, či naozaj navrhovateľka „zaujala na nejakom pracovnom konkurze negatívne stanovisko k svojmu zamestnaniu“. Na druhej strane zrušenie živnosti odporcom klasifikoval procesný súd ako vzdanie sa živnosti bez dôležitého dôvodu.

Ani pre tento záver v spisovom materiáli niet žiadny podklad. Ani odporcu nemožno nútiť, aby podnikal, ak z podnikania nemá žiadny výnos, prípadne mu podnikanie nedovoľuje zdravotný stav.

Odporca tvrdí, že navrhovateľka už pred podaním návrhu o manželské výživné žila s priateľom v jednej domácnosti, ktorý jej finančne prispieval.

Ak sa hmotné zabezpečenie navrhovateľky zvýšilo aj takýmto legálnym spôsobom, pri určení manželského výživného bolo potrebné na túto skutočnosť prihliadať.

Určenie manželského výživného má zabezpečiť, aby životná a kultúrna úroveň oboch manželov bola približne rovnaká. Toto zabezpečenie však nespočíva v matematickom zistení a výpočte všetkých položiek, ktoré sú v priebehu konania vyčíslené, ale v zhodnotení všetkých známych okolností, ktoré podmieňujú životnú úroveň toho ktorého z manželov.

Ak povinný manžel exekučne uhradza dlhy, ktoré vznikli z pôžičiek vynaložených na spoločnú domácnosť, nemožno túto skutočnosť jednoducho obísť, pretože z prostriedkov získaných pôžičkou bola zvýšená materiálna úroveň oboch manželov. Nie je potom namieste túto skutočnosť obísť a uhrádzanie týchto pôžičiek povinným manželom nechať bez povšimnutia. Pri určovaní výživného a teda aj manželského výživného tiež nemožno oprávneného manžela hmotne zabezpečiť a druhého manžela „pauperizovať“. Odporca totiž v odvolaní tvrdí, že pri určení uloženej výšky manželského výživného mu nezostáva k jeho úhrade ani životné minimum.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.